

ONTWERP NORM INZAKE DE TOEPASSING VAN ISRS 4400 (HERZIEN) OPDRACHTEN TOT HET VERRICHTEN VAN OVEREENGEKOMEN SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN MET BETREKKING TOT FINANCIËLE INFORMATIE IN BELGIË
Ontvangen commentaren op de openbare raadpleging die door het IBR werd georganiseerd en standpunt van de Raad van het IBR

1. Context

De openbare raadpleging - overeenkomstig artikel 31 van de wet van 7 december tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren - omtrent deze ontwerpnorm vond plaats van 29 maart 2024 tot 29 mei 2024.

Het IBR heeft binnen deze termijn één reactie van een stakeholder, ontvangen.

In punt 2 van deze nota wordt een overzicht van de ontvangen commentaren verstrekt alsook het standpunt van de Raad van het IBR, met in voorkomend geval een voorstel tot wijziging van de ontwerpnorm. In het kader van de regelgeving betreffende de bescherming van het privéleven, werd de uitdrukkelijke toestemming van de respondenten gevraagd om de integrale brieven te publiceren op de website van het IBR.¹

De aangepaste ontwerpnorm werd goedgekeurd door de Raad van het IBR op 27 maart 2026. De Raad heeft vastgesteld dat de gepaste procedure werd gevolgd en dat het dan ook niet nodig is om een nieuwe openbare raadpleging te organiseren.

2. Standpunt van de Raad inzake de ontvangen commentaren

De Raad van het IBR dankt de verschillende respondenten voor hun bemerkingen. Dankzij deze reacties kan de Raad ten volle zijn doelstelling vervullen bij het formuleren van normen, met name komen tot kwalitatief hoogstaande normatieve teksten.

Onderwerp	Naam van respondent	Commentaar	Standpunt van de Raad	Referentie naar de betrokken paragrafen uit de ontwerpnorm
1. een gemeenschappelijke norm te maken	ITAA	Het ITAA betreurt dat het IBR niet overlegd heeft met het ITAA om van de ISRS 4400 (Herzien) een gemeenschappelijke norm te maken. Deze aan assurance verwante opdracht kan immers eveneens uitgevoerd worden door de leden van het ITAA. Er dient vermeden te worden dat het ITAA en het IBR inzake gedeelde opdrachten tot een verschillend normatief kader komen. Het ITAA is van oordeel dat het wenselijk is om de invoering van ISRS 4400 (Herzien) door middel van een gemeenschappelijke norm van het ITAA en het IBR te laten plaatsvinden.	De huidige ontwerpnorm beoogt de toepassing van de internationale standaard ISRS 4400 in België, zonder aanpassingen. Het is niet de bedoeling om specifieke individuele opdrachten te vermelden. Inderdaad, in de eerste paragraaf van de ontwerpnorm staat dat de ISRS 4400 van toepassing is <i>“voor zover er geen enkele specifieke norm voor de uitvoering van deze opdrachten bestaat of indien de toepasselijke specifieke norm stilzwijgend is over de uit te voeren werkzaamheden”</i> . Bovendien zijn <i>“de contractuele opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden of opdrachten die uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren zijn voorbehouden door of krachtens een wet op grond waarvan het uitvoeren van een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is toegestaan”</i> (overweging 1 en § 1 van het ontwerp van de norm) gedekt door de ontwerpnorm.	NVT

¹ Het opstellen van normen kan beschouwd worden als een opdracht van algemeen belang in de zin van artikel 6.1. a) van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) (Engels: General Data Protection Regulation (GDPR)). Derhalve worden het volledig dossier (reactie, naam en voornaam en in voorkomend geval de entiteit die de respondent vertegenwoordigt) overgemaakt aan de Hoge Raad voor de Economische beroepen en aan de minister van Economie.

			<p>Een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is geen assuranceopdracht en dus ook geen revisorale opdracht.</p> <p>Voor specifieke opdrachten die gedeeld worden met de leden van het ITAA, werd, na openbare raadpleging, een ontwerp van bijzondere gemeenschappelijke norm inzake de opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden, goedgekeurd door de Raad van het IBR op 27-03-2026 en door de Raad van het ITAA. Dit ontwerp van norm beoogt de tekst van de Internationale Standaard inzake aan assurance verwante diensten (ISRS) 4400 (Herzien), Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden over te nemen, rekening houdend met de Belgische specificiteiten betreffende de toepassing van deze internationale standaard.</p> <p>De Raad van het IBR is evenwel van mening dat de totstandkoming van deze gemeenschappelijke norm geen aanpassing behoeft van de huidige ontwerpnorm.</p>	
2. De relatie tussen ISRS 4400 (Herzien) en ISQM	ITAA	<p>De Norm inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (herzien) in België is niet van toepassing op aan assurance verwante opdrachten, zoals ISRS 4400 (Herzien). Deze norm laat de keuze aan het bedrijfsrevisorenkantoor om de ISQM vrijwillig toe te passen op aanverwante opdrachten.</p> <p>Er ontstaat aldus een normatieve lacune waarbij het aan het professioneel oordeel van de bedrijfsrevisor wordt overgelaten om al dan niet ISQM toe te passen op opdrachten van ISRS 4400 (Herzien).</p>	<p>De norm van 17 november 2023 inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (Herzien) in België is van toepassing op revisorale opdrachten zoals gedefinieerd in artikel 3, 10°, van de wet van 7 december 2016. Alle assuranceopdrachten vallen onder de notie “revisorale opdracht”, zoals gedefinieerd in artikel 3, 10° van deze wet. Tot nu toe was het aan het bedrijfsrevisorenkantoor om te beslissen of het zijn kwaliteitsmanagementsysteem uitbreidt naar andere opdrachten, zoals opdrachten voor aan assurance verwante opdrachten (zie overweging 11 van de norm van 17 november 2023).</p> <p>De Raad van het IBR is van mening dat telkens als een opdracht wordt uitgevoerd overeenkomstig een internationale standaard, deze opdracht valt onder de vereisten van ISQM.</p> <p>De Raad van het IBR beslist daarom het ontwerp van norm aan te passen om het toepassingsgebied van de norm van 17 november 2023 uit te breiden tot opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie, door een overweging (9) aan het ontwerp van de norm toe te voegen, als volgt:</p> <p><i>“(9) De norm van 17 november 2023 inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (Herzien) in België is van toepassing op revisorale opdrachten zoals gedefinieerd in artikel 3, 10°, van de wet van 7 december 2016. Alle assuranceopdrachten vallen onder de notie “revisorale opdracht”, zoals gedefinieerd in artikel 3, 10° van deze wet. De doelstelling van ISQM 1 is de kwaliteit van de financiële informatie bevorderen door te voorzien in de toepassing van een kwaliteitsmanagementsysteem dat voor elke bedrijfsrevisor een redelijke mate van zekerheid verschaft met betrekking tot de uitvoering van opdrachten in overeenstemming met de wetten, de regelgeving en de normen voor de beroepsuitoefening en de geschiktheid van de verslagen uitgegeven door de bedrijfsrevisoren. Dit systeem dient naar</i></p>	Nieuwe overweging (9) en § 4

			<p><i>evenredigheid te worden aangepast aan de aard en omstandigheden van elk bedrijfsrevisorenkantoor en aan de aard en omstandigheden van de door het kantoor uitgevoerde opdrachten. De Raad van het IBR is van mening dat telkens een opdracht wordt uitgevoerd overeenkomstig een internationale standaard, deze opdracht valt onder de vereisten van ISQM. Tot nu toe was het aan het bedrijfsrevisorenkantoor om te beslissen of het zijn kwaliteitsmanagementsysteem uitbreidt naar andere opdrachten, zoals opdrachten voor aan assurance verwante opdrachten. Inderdaad, opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn geen assuranceopdrachten en dus ook geen revisorale opdrachten. Het doel van deze norm is om het toepassingsgebied van de norm van 17 november 2023 uit te breiden tot de opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie uitgevoerd in overeenstemming met ISRS 4400. De norm treedt in werking één maand na de publicatiedatum van het advies van de minister bevoegd voor Economie in het Belgisch Staatsblad.”</i></p> <p>De Raad van het IBR beslist ook een § 4 aan het ontwerp van norm toe te voegen, als volgt:</p> <p><i>“Datum van inwerkingtreding en wijzigingsbepalingen</i> <i>(...)</i></p> <p><i>4. Vanaf haar datum van inwerkingtreding, wijzigt onderhavige norm, §1 van de norm van 17 november 2023 inzake de toepassing van de internationale standaarden voor kwaliteitsmanagement 1 en 2 (ISQM 1 en 2) en van ISA 220 (Herzien) in België als volgt:</i></p> <p><i>“De bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen en rechtspersonen) dienen de International Standards on Quality Management (ISQM) 1 & 2 toe te passen zoals in december 2020 aangenomen door de International Auditing and Assurance Standards Board, en zoals in de Franstalige en Nederlandstalige versie gepubliceerd op de website van het IBR, met inbegrip van de overeenstemmingswijzigingen, waarvan de toepassing in België werd goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de federale minister van Economie en waarvoor een bericht in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Zij dienen daarom een kwaliteitsmanagementsysteem te implementeren voor de revisorale opdrachten zoals gedefinieerd in artikel 3, 10°, van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, <u>alsook voor de opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie uitgevoerd in overeenstemming met ISRS 4400.</u></i></p> <p><i>Alle assuranceopdrachten vallen onder de notie “revisorale opdracht”, zoals gedefinieerd in artikel 3, 10° van <u>voormelde</u> wet.</i></p> <p><i>Dit systeem dient naar evenredigheid te worden aangepast aan de aard en omstandigheden van elk bedrijfsrevisorenkantoor en aan de aard en omstandigheden van de door het kantoor uitgevoerde opdrachten.”.</i></p>	
--	--	--	---	--